

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MERCREDI 11 AVRIL 2007

Après-midi

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

WOENSDAG 11 APRIL 2007

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 14.16 uur en voorgezeten door mevrouw Dalila Douifi.
La séance est ouverte à 14.16 heures et présidée par Mme Dalila Douifi.

01 Vraag van de heer Dylan Casaer aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "'class actions'" (nr. 14614)

01 Question de M. Dylan Casaer à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les 'class actions'" (n° 14614)

01.01 Dylan Casaer (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, mijn vraag komt uit de commissie voor de Justitie, maar heeft voor een groot deel betrekking op uw bevoegdheden inzake consumentenzaken.

Classactionsvordering is een begrip dat overgewaaid is uit de Verenigde Staten, waar tal van dergelijke zaken lopende zijn en waarmee al een aantal grote bedrijven ervaring hebben opgedaan. De voorbije maanden heeft Lernout en Hauspie na een classactionzaak een deal gesloten met de gedupeerden. Merck Inc., een geneesmiddelenproducent, is ook tot een settlement gekomen. Ook Walmart, een grote warenhuisketen, werd geconfronteerd met een dergelijke vordering, door een aantal dames die zich gediscrimineerd achtten inzake bezoldiging.

De voorbije weken was er sprake van dat ook in België een dergelijk systeem op de rails zou worden gezet. Ik heb gelezen dat de werkgeversorganisaties daarover minstens verdeeld waren, om niet te zeggen dat zij er niet echt laaiend enthousiast over waren. Anderzijds liet een aantal juristen toch andere geluiden horen. Zij wijzen erop dat dat ook voor het bedrijfsleven op een aantal punten voordelig zou kunnen zijn. Men beperkt namelijk het aantal rechtszaken tot een grote zaak, wat de kosten voor iedereen in bedwang kan houden en wat het procederen en de duur ervan kan terugbrengen.

Ook in een aantal andere Europese landen, bijvoorbeeld in Nederland, heeft men al een dergelijke regeling uitgewerkt. Duitsland is er blijkbaar mee bezig. Ook vanuit de Europese Unie wordt er, specifiek in verband met het liftkartel, het kartel van constructeurs van liften, op aangedrongen dat er op een of andere manier een collectieve regeling van de schade komt voor particulieren en bedrijven die eigenaar zijn van liften.

Er werd al naar verwezen in de beleidsbrieven van zowel uzelf als van de minister van Justitie. Daarom had ik hierbij graag de volgende vragen gesteld.

Specifiek voor consumentenzaken: wat is de stand van zaken inzake een dergelijke vorm van collectieve vorderingen vanuit de consumenten? Ik las hierover een advies van de Raad voor de Mededinging.

Ten tweede, zijn er nog concrete plannen om binnen afzienbare tijd een wettelijk kader te creëren voor

dergelijke collectieve vorderingen?

01.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, ik vind het beslag van consumentenzaken een heel interessante piste. Dat soort vorderingen bestaat in de Verenigde Staten, ook in Québec en zelfs in enkele lidstaten van de Europese Unie. Zoals ik in een beleidsnota heb vermeld, zijn we in het departement de mogelijkheid van de invoering van een groepsvordering in België aan het onderzoeken. Die vraag is al gesteld.

Verschillende wetten ter bescherming van de consument voorzien trouwens in een vordering van collectieve aard. Dat laat toe om de collectieve belangen van de consumenten te verdedigen, maar niet om de individuele belangen van meerdere consumentengroepen te groeperen.

Er is dus nood aan een individuele oplossing binnen een collectief kader. Meerdere consumenten kunnen immers het slachtoffer zijn van eenzelfde oneerlijke praktijk. Het feit dat de financiële inzet in consumentengeschillen vaak erg laag is, zorgt ervoor dat consumenten die schade hebben geleden, niet geneigd zijn om hun rechten af te dwingen voor een rechtbank. Meestal zijn benadeelde consumenten ook niet op de hoogte dat er andere consumenten zijn die dezelfde schade hebben geleden of wie die consumenten zijn, terwijl consumentengeschillen vaak een collectieve dimensie hebben.

De groepsvordering is vooral voordelig voor consumenten die slechts een beperkte schade hebben geleden en daardoor geen beroep willen doen op het gerecht. Door zich te groeperen kunnen de consumenten hun rechten beter verdedigen en een schadevergoeding krijgen.

De samenvoeging van meerdere geschillen in één enkele vordering verzekert bovendien dat de zaak snel en efficiënt wordt behandeld. Een wettelijk kader zal ook rekening moeten houden met het voorkomen van misbruiken van de procedure, waarvoor sommigen vrezen. Een groepsvordering is echter ook een logisch gevolg van de economische evolutie. In sommige sectoren vormen zich steeds machtiger industriële groepen. Het is dan ook terecht dat consumenten tegenover die machtsconcentratie een manier hebben om zich te verdedigen tegen oneerlijke praktijken.

Wat de termijn voor een dergelijk wettelijk kader betreft, de studie zal in de loop van de maand mei klaar zijn en daaropvolgend zal een nota worden ingediend. Die nota zal ook genoeg gespreksstof geven in de Raad voor het Verbruik. Dat we advies vragen aan de Raad voor het Verbruik, betekent dat de invoering van classactionbinnen deze legislatuur niet zal kunnen worden voltooid. Het is een project dat nu al wordt voorbereid met het oog op de toekomst en waarvan het debat zelf, naar aanleiding van die studie, met onder andere de betrokken actoren best deze legislatuur nog start.

01.03 **Dylan Casaer** (sp.a-spirit): Ik dank de minister voor haar positief antwoord.

Door wie wordt die studie dan uitgevoerd? Is dat binnen de administratie zelf?

01.04 Minister **Freya Van den Bossche**: Dat is een studie die door de universiteit Gent wordt verricht.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02 **Question de Mme Muriel Gerken au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "le 'Fonds des Idées'" (n° 14429)**

02 **Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het Ideeënfonds" (nr. 14429)**

02.01 **Muriel Gerken** (ECOLO): Madame la présidente, madame la ministre, par l'arrêté royal du 22 juin 2006 confiant à la Société fédérale d'Investissement une mission au sens de l'article 2, §3 de la loi du 2 avril 1962 relative à la Société fédérale d'Investissement et aux sociétés régionales d'investissement, le "Fonds des Idées" a été créé.

Madame la ministre, j'ai plusieurs questions.

- Quel est le capital du "Fonds des Idées" et comment a-t-il été financé? J'ai entendu parler de 12 millions d'euros résultant de négociations avec les pétroliers.

- Qui gère ce fonds? Quelle est la composition du conseil d'administration?
- Quels sont ses statuts? Quelle est la véritable mission du Fonds? Les explications données à ce sujet, lors de sa création, n'étaient pas très claires.
- Quelles sont les activités planifiées pour 2007?

02.02 Freya Van den Bossche, ministre: Madame la présidente, madame Gerken, comme vous l'avez fait remarquer à juste titre, l'arrêté royal du 22 juin 2006 charge la Société fédérale de Participation et d'Investissement (SFPI) de mettre sur pied le "Fonds des Idées".

Selon l'arrêté royal, le capital de départ du Fonds s'élève à 2 millions d'euros. Les moyens de fonctionnement futurs du fonds seront évidemment beaucoup plus importants que ce capital de départ.

Dans une dernière phase préparatoire, le gouvernement a décidé, lors de la confection du budget 2007, autrement dit en octobre 2006, de libérer une première tranche de 15 millions d'euros pour ses moyens de fonctionnement. Cela se fera via un transfert de réserves superflues du pouvoir fédéral auprès de l'Office national du Ducroire

J'en arrive à votre question relative à l'affectation de moyens fédéraux au profit du fonds. L'objectif final est de 150 millions d'euros.

Conformément à la décision prise lors du conclave budgétaire, toutes les phases préparatoires au lancement du "Fonds des Idées" sont finalisées.

Dès que le ministre des Finances aura libéré les 15 millions d'euros, la SFPI pourra finaliser complètement la création du "Fonds des Idées". À cet effet, le gouvernement a approuvé un scénario détaillé. Le fonds fonctionnera en tant que filiale de la SFPI. Il y aura un conseil d'administration comptant au maximum huit membres.

La mission du Fonds a également été définie clairement par le gouvernement. Le Fonds vise la création et le développement de nouvelles entreprises potentiellement rentables ainsi que l'emploi durable qui en découle. Le Fonds doit ainsi fournir un soutien financier supplémentaire aux participations prises dans des projets innovateurs au niveau régional. Une partie limitée des moyens – pas plus de 10% des moyens globaux – peut être utilisée pour soutenir des projets fédéraux qui se situent dans le droit fil de l'objectif du Fonds, à savoir l'encouragement d'activités économiques innovatrices.

02.03 Muriel Gerken (ECOLO): Madame la ministre, je vous remercie pour cette réponse. Si j'ai bien compris, ce fonds apporte un support fédéral aux politiques de soutien à l'innovation des Régions. Cela n'a donc rien à voir avec cet autre fonds qui – me semble-t-il – s'appelle également "Fonds Idées" et qui a été décidé pour soutenir l'innovation dans le développement durable (énergies renouvelables, etc.). D'où ma confusion.

02.04 Freya Van den Bossche, ministre: Il s'agit effectivement d'autre chose. Je ne connais pas le nom exact de ce fonds mais il relève des compétences de Mme Els Van Weert et de M. Marc Verwilghen.

Dans ce cas-ci, il est uniquement question d'innovation et d'économie.

02.05 Muriel Gerken (ECOLO): Il me semblait que dans les textes, ce fonds s'appelait également "Fonds Idées". Je vérifierai.

02.06 Freya Van den Bossche, ministre: Si tel était le cas, puis-je vous demander d'avoir la gentillesse de me le signaler car cela poserait problème que deux fonds portent le même nom?

02.07 Muriel Gerken (ECOLO): Je ne manquerai pas de vous informer.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, men laat ons weten dat de vraag nr. 14978 van Roel Deseyn over het sluiten van dienstenovereenkomsten door minderjarigen, mag worden omgezet in een schriftelijke vraag.

02.08 Minister **Freya Van den Bossche**: Mevrouw de voorzitter, op den duur gaat iedereen zeggen dat men zijn vraag omzet in een schriftelijke vraag, maar dat men het antwoord moet krijgen op de dag van de commissie.

02.09 **Trees Pieters** (CD&V): (...)

02.10 Minister **Freya Van den Bossche**: We zullen het hem onmiddellijk mailen.

De **voorzitter**: We zullen ervoor zorgen dat het antwoord tot bij collega Deseyn komt.

De behandeling van de vragen en interpellaties eindigt om 14.29 uur.

Le développement des questions et interpellations se termine à 14.29 heures.